

CAIGUT EN L'OBLIT pàg 3
Pere Falqués, l'arquitecte desconegut que va saber modernitzar la metròpoli

'BARCELONA IMPULSA' pàg 14
Jaume Collboni situa el comerç i la restauració com un dels sectors prioritaris de la pròxima dècada

línialescorts ^{20 anys}

10/4/2025 · Núm. 311 · linialescorts.cat

Tot a punt per a les obres de la residència de Benavent

La construcció d'aquest equipament reivindicat durant més de dues dècades començarà a finals de juny pàg 10

Un comerç molt viu

La mostra del carrer Vallespir triomfa un any més pàg 14

Foto: Ajuntament

CAMP NOU pàg 10

Prorrogat fins al 30 d'abril el permís per fer obres les 24 hores del dia

OPINIÓ pàg 6

Josep Xurigué: 'Pensem-ho i triem consum de proximitat'

BÀSQUET pàg 18

Anna Cruz es retirarà a final de temporada

'NO T'HO PERDIS' pàg 20

Torna la música de FANGO a la Monumental

A FONS

El passat esclavista de la metròpoli

Ni fets aïllats ni un 'negoci' d'uns quants: els experts narren la història pàgs 12 i 13

CULTURA B

Una 'peixera' amb més de 8.000 vinils

L'espai Salvadiscos: una cita obligada per als gurmets musicals pàg 16

HABITATGE

Acord per als pisos socials d'Entença

El Govern i l'Ajuntament tanquen el finançament per als 76 habitatges pàg 10

Juvé & Camps

El valor d'obrir camí

www.juveycamps.com

El modernitzador desconegut

» L'arquitecte modernista Pere Falqués va ser l'encarregat de transformar diferents punts de Barcelona
 » Un nou llibre repassa la història d'aquest home nascut el 1849 per tal de rescatar-lo de l'oblit

Falqués és un dels responsables de la modernització de la metròpoli. Foto: Ajuntament de Barcelona

Laura Santos
BARCELONA

Quan parlem de modernisme català i d'arquitectura, probablement el primer nom que ens ve al cap és el d'Antoni Gaudí. El seu llegat artístic és reconegut internacionalment gràcies a obres com la Sagrada Família, la Casa Batlló, la Pedrera i el Park Güell, entre moltes altres. Gaudí és un dels arquitectes catalans més reconeguts i admirats de la història i, sens dubte, ha definit la imatge cultural de Barcelona de cara al món.

Fenòmens com el de Gaudí, però, sovint condemnen a l'oblit altres figures de la mateixa època que també van tenir un paper rellevant en la projecció de la metròpoli. És el cas, per exemple, de Pere Falqués, un home nascut al barri de Sant Andreu de Palomar, a Barcelona, el 31 d'octubre del 1849 –7 anys abans que Gaudí– i que va encarregar-se de modernitzar diferents indrets de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Intentant treure de l'ombra la seva trajectòria, el professor d'Història de l'art a la UB i especialista en arquitectura del segle XIX Joan Molet n'ha fet la primera monografia íntegra, titulada *Pere Falqués, l'arquitecte municipal de la Barcelona modernista*.

LA MODERNITZACIÓ METROPOLITANA

Falqués va ser arquitecte municipal dels ajuntaments de

Sant Andreu de Palomar (1874-1882) i de Sant Martí de Provençals (1875-1889) abans de la seva annexió a Barcelona, així com de Badalona (1878-1890) i, finalment, de la capital catalana (1899-1916). En tots els casos, Falqués va destacar per grans projectes que van ajudar a transformar uns municipis en ple creixement demogràfic, social i econòmic el segle XIX.

Molet explica que, al llarg de la seva trajectòria, "a Falqués se li van encarregar una sèrie d'edificis municipals, equipaments, museus, escoles i projectes per millorar la xarxa d'aigües, el

Falqués va ser l'encarregat del disseny de l'emblemàtica Font de Canaletes

proveïment d'aliments o l'enllumenat dels fanals". Segons l'historiador, la projecció de les construccions i de les reformes de Falqués va acabar elevat la capital catalana a una "ciutat de primer ordre", sobretot després de l'èxit de l'Exposició Universal del 1888, "quan Barcelona aspira a convertir-se en una ciutat cosmopolita".

Com a arquitecte municipal de fins a tres municipis diferents a la vegada, la quantitat d'obres de Falqués és força gran. Entre els projectes més notoris hi ha l'obertura del Passeig de Santa Eulàlia, obra vital feta a Sant Andreu que no més va crear una de les prime-

res rambles destinades a l'oci ciutadà a la metròpoli, sinó que també va esdevenir una via de comunicació cabdal per connectar el centre d'aquest municipi amb el seu nucli antic al barri de Santa Eulàlia (actualment al barri de Vilapiscina, al districte de Nou Barris).

També va ser el responsable de la construcció de mercats municipals com el del Clot, a Sant Martí, el de Maignon, a Badalona, i el de Sants, i la seva fama com a arquitecte va créixer gràcies a projectes com la remodelació de l'edifici d'*El Casino La Ilustración*, a Sant Andreu –entitat central de la vida andreuca–, o la reforma d'una de les sales del Gran Teatre del Liceu l'any 1883. Fins i tot va ser Falqués qui va desenvolupar la part del pla Cerdà de la zona municipal de Sant Martí.

Curiosament, l'obra d'aquest arquitecte és tan present i desconeguda alhora que el gran públic probablement no és capaç de reconèixer la seva autoria en els grans símbols urbanístics barcelonins. En concret, és el responsable del disseny de l'enigmàtica Font de Canaletes, dels bancs-fanals del Passeig de Gràcia o dels fanals del Passeig Lluís Companys, a l'Arc de Triomf, durant la seva etapa com a arquitecte municipal de Barcelona, en un moment de modernització de l'enllumenat de la ciutat.

CAURE EN L'OBLLIT

Podríem continuar parlant de l'extensa obra de Falqués que encara continua viva avui dia i

que, d'una manera o altra, ha configurat la base de les infraestructures actuals de la metròpoli. Malgrat la seva importància, però, el reconeixement que té actualment a la ciutat és escàs. Molet creu que l'oblit col·lectiu de Falqués –i de moltes altres figures rellevants de l'arquitectura urbana– s'ha produït en el marc de "tota una generació d'arquitectes que van coincidir amb genis com Gaudí, que ho han eclipsat tot", especialment en l'eclosió d'una època com el modernisme caracteritzada per ser "molt vistosa, cridanera i que llueix molt".

"Va començar amb obres acadèmiques, però va passar a unes formes agosarades"

En aquest sentit, figures com Falqués, "que no van arribar a la vistositat de Gaudí, van passar a ser secundàries", reflexiona Molet, afegint que els grans noms com "Domènech i Montaner són els que es van endur l'interès i les investigacions dels historiadors". "Al final, som els historiadors els que posem el focus en un personatge o en un altre, i d'això depèn que després siguin coneguts o no", admet.

A grans trets, doncs, la història ha considerat Falqués un arquitecte "secundari", reitera Molet, que "es va acostar a un estil modernista, però que no el va arribar a assimilar". Un fet

que l'expert defensa que no és un impediment per valorar l'impacte de l'arquitecte. "Falqués comença amb unes obres molt acadèmiques, però després desenvolupa un llenguatge propi amb unes formes molt agosarades i controvertides a l'època, fins al punt de semblar extravagants", remarca.

LA PRIMERA PEDRA

Molet ha estat els últims 35 anys estudiant la figura de Falqués per èpoques. Finalment, ha arribat el moment d'aglutinar-ho tot en una monografia, però, lluny de ser un document definitiu que resumeixi la trajectòria de l'arquitecte, és la primera pedra per iniciar noves investigacions sobre el tema. "Amb el llibre em proposo donar a conèixer el que se sap de Falqués, però també ordenar la documentació que existeix sobre ell", diu l'historiador. "Moltes vegades se li han atribuït coses que mai han estat registrades", puntualitza, afegint que, per aquesta raó, s'ha limitat "a posar-ho tot en ordre i a investigar el que sí que està registrat".

Per tot plegat, Molet reconeix que el llibre intenta sintetitzar al màxim la vida i l'obra de l'arquitecte, però que encara hi ha molt per fer i nombroses línies d'investigació possibles, començant per intentar trobar "tot el que és de Falqués però que no consta com a tal". Quines deuen ser, doncs, les obres d'aquest arquitecte desconegut que encara resten oblidades a la metròpoli? Potser alguna altra investigació ho aclarirà.

La lupa

La cara fosca del 'burnout'

per Ester Safont, docent

Foto: Pexels

El *burnout* s'ha convertit en una epidèmia silenciosa que afecta cada cop més treballadors en sectors essencials com la sanitat i l'educació. Es tracta d'una síndrome d'esgotament físic i emocional provocada per l'estrès laboral continuat, que mina la motivació, la salut i impacta tant en els professionals com en la qualitat del servei que ofereixen. No és només estar cansat; és perdre les ganes, sentir-se desbordat i acabar desconnectant emocionalment. Però més enllà de les condicions laborals adverses, hi ha un problema estructural encara més preocupant: la sobrecàrrega recau de manera sistemàtica en els treballadors més competents, seguint una lògica perversa que premia la mediocritat i castiga l'excel·lència.

Segons un estudi de *Medicina de Família – SEMERGEN* (2023), un 12,4% dels sanitaris a Espanya pateixen un alt nivell de cansament emocional i un 44,5% experimenten una baixa realització personal. En el cas dels oncòlegs, el 57% presenten signes d'esgotament i un 38% es plantegen abandonar la professió (*Cadena SER*, 2024). En educació, la situació és igual de crítica: un 74% dels docents declaren estar emocionalment abatuts (*Revista Electrónica Educare*, 2023). "Els mestres hem passat de ser docents a convertir-nos en gestors de burocràcia absurda", denuncia Verónica Maireles, professora d'anglès a Catalunya (*El País*, 2024).

Aquesta manera de procedir no és fruit de l'atzar, sinó d'una cultura laboral tòxica que es retroalimenta. Les estructures de poder, en molts casos, premien la submissió i castiguen l'excel·lència. En entorns polítics i laborals, és freqüent veure com els lideratges mediocres es desprenen de les persones més capacitades per evitar ser qüestionats. L'expert en lideratge Alberto González Pascual ho expressa de manera contundent: "Un bon líder ha de veure els seus empleats no com són, sinó com el seu màxim potencial. Però en massa organitzacions, liderar és només una qüestió de mantenir l'*statu quo*" (*Cadena SER*, 2024). Hauria de ser precisament a la inversa: els que assumeixen la màxima responsabilitat haurien de recolzar-se en persones vàlides, que aportin i ajudin a formar un bon equip, i no pas mirar-les com a possibles rivals que posen en perill la seva condició de poder. Hem de fugir de les decisions unilaterals que es prenen sense consciència del que és millor per al sector en qüestió únicament per preservar el poder i l'autoritat.

Les conseqüències d'aquest model són devastadores. La qualitat del servei es deteriora i es perpetua un sistema en què els millors acaben marxant o, en el pitjor dels casos, emmalaltint. Si la societat no comença a reconèixer i a protegir els més capaços, correm el risc que les professions essencials quedin en

mans de persones cada vegada menys preparades. És per això que el *burnout* no és només un problema individual; és un símptoma d'un fracàs col·lectiu que ens hauria de preocupar molt més del que ho fa.

Malauradament, aquest fenomen no només afecta la feina, sinó que s'estén a tots els àmbits de la vida. La manca de suport psicològic i l'estigmatització de la salut mental fan que molts professionals evitin demanar ajuda, agreujant el seu deteriorament emocional. L'estrès laboral no es queda a la feina: desestabilitza les relacions personals i l'entorn familiar, mentre que el cost econòmic de l'absentisme i de la baixa productivitat recau sobre tots nosaltres. A més, el concepte de vocació sovint esdevé una arma de doble tall, utilitzat per justificar sous baixos i una sobrecàrrega insostenible. I per si això no fos prou, la invasió de l'espai personal amb correus i trucades fora d'hores laborals impossibilita la desconexió, convertint el descans en un luxe inaccessible.

Malgrat tot, hi ha alternatives reals: empreses i institucions que han apostat per models més humans han aconseguit reduir l'estrès i millorar la qualitat de vida dels seus treballadors. És urgent impulsar polítiques laborals efectives i reforçar el paper dels sindicats per garantir un entorn laboral saludable. No podem permetre que el talent i la vocació siguin sinònims d'explotació.

Aquí es piula

Tuits en paper

@esparverblau

Al cor del Parc Natural Sant Llorenç del Munt, curses de cotxes, motos, bicicletes, marxes... Impossible sentir-hi un ocell i els sons de la natura. A part del sentit comú, hi ha estudis que diuen que, com més soroll humà, menys animals. Quin és l'objectiu d'un Parc Natural, doncs?

@laurevega

A Idealista, de 4.753 habitatges a Barcelona en un clic passes a 1.364. Més del 70% "de temporada". És urgent acabar amb aquest frau. És imprescindible que es blindi l'habitatge de l'especulació. No pot haver-hi treva fins a arrencar les ciutats de les urpes dels voltors.

@abel_riu

Dècades de negació del conflicte lingüístic per part de la classe política han deixat els catalans absolutament desprotegits per part de les institucions i el país totalment a la intempèrie. Reprendre la iniciativa en defensa dels nostres drets nacionals és cada cop més urgent.

@perfilomega

La gent es queixa que el comerç local s'està morint perquè els joves ja no volen fer-se càrrec d'aquesta mena de negoci. Però el propietari del comerç que funciona perquè va comprar el local fa 40 anys i no paga hipoteca el traspassa per 600.000 euros, més un lloguer de 3.000 euros al mes.

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director General: Marcelo Villanueva
Director Editorial de Línia i Cultura B: Amau Nadeu
Director Editorial dels webs temàtics: Quim Miró
Director d'Espai Línia: Andreu Asensio
Directora Editorial d'Orgull: Mar Sifre
Directora d'Art i Nous Formats: Marga Moreno

Subdirector d'edicions Línia als districtes de Barcelona i de Cultura B: Albert Ribas
Subdirector d'edicions Línia a l'àrea metropolitana de Barcelona: Francisco Javier Rodríguez
Subdirectora de Digital: Anna Corbatera
Línia: Laura Santos, Guillem Francàs i Raül Martínez (BCN), Olga García (Vallès), Rubén Hidalgo (Bar-

celonès Nord), Roger Jiménez (Baix Llobregat i L'H), Toni Delgado (Esports) i Pau Castellote (xarxes)
Cultura B: Joana Justícia
Webs temàtics: Pere Giménez i Maria Cerezuela
Disseny gràfic: Susana Dicenta
Controller: Mauro Favieri
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Els semàfors

Joan Molet

Aquest historiador és l'autor del llibre *Pere Falqués, l'arquitecte municipal de la Barcelona modernista*, que recupera la trajectòria d'aquesta figura oblidada. Falqués va ser clau en la modernització urbanística de la metròpoli durant el segle XIX.

pàgina 3

F.C. Barcelona

L'Ajuntament ha renovat fins al 30 d'abril el permís que va concedir al Barça a finals de març per fer obres al Camp Nou les 24 hores del dia. La decisió del consistori arriba perquè el club ha aconseguit treballar sense causar molèsties als veïns.

pàgina 10

Eix Sants-Les Corts

La Mostra de Comerç organitzada per l'Eix Sants-Les Corts el 5 d'abril va convertir el carrer Vallespir en un aparador comercial per apropar la varietat de productes que s'ofereix des del barri. La cita va tornar a ser tot un èxit.

pàgina 14

El + llegit

línialescorts.cat

- 1 *El Castell dels Tres Dragons, una fortificació modernista a la Ciutadella*
- 2 *Fira al carrer: tot a punt per a una nova Mostra del Comerç*
- 3 *L'esplai que té més de 50 anys de trajectòria, però no té local*
- 4 *La transformació del carrer Bordeus ja és una realitat*
- 5 *Prorrogat fins al 30 d'abril el permís per fer obres al Camp Nou les 24 hores del dia*

Llibreries cooperatives o associatives

per Marina Reig, membre de la Xarxa d'Economia Solidària

Foto: Aleix Freixas/ACN

A Barcelona hi ha més de 250 llibreries. I no sembla que la venda de llibres en paper estigui baixant, contra tots els auguris de qui defensa el format digital a capa i espasa. Les llibreries estan demostrant una notable capacitat d'adaptació davant dels desafiaments de la digitalització, la competència i els canvis en els hàbits de consum. Encara que pateixen pressions econòmiques i socials, especialment en la banda dels alts lloguers a la ciutat, el seu paper com a centres culturals i la seva connexió amb la comunitat les mantenen com un element vital de la vida literària i cultural.

Ara que ve la gran festa del llibre en paper per excel·lència, volia fer valdre les llibreries que funcionen en format cooperatiu o associatiu; algunes més antigues, altres de recents, però totes amb un eix comú. I és que són llibreries que funcionen complint els principis de l'economia i de la cultura solidària i comunitària. I quins són aquests principis? Resumint molt: equitat, treball digne, governança horitzontal, compromís amb l'entorn i, en el cas de les associacions, l'aspecte més comunitari d'autoorganització. Sona molt hippie, però no és més que una forma de comercialitzar cultura escrita sortint-se de la lògica capi-

talista, que ja sabem que no ha deixat cap sector d'activitat lliure de les seves urpes.

Jo sento un plaer autèntic quan entro en una llibreria i olo el paper, no les ofertes i els *best-sellers* impulsats per campanyes de màrqueting agressives o premis comercials. Llocs on es fan petites xerrades, on tennim l'oportunitat de conèixer autors i autors que volen transformar el món amb els seus llibres, i on es fan activitats per a les persones del barri. I tornant al format dels llibres, el paper encara requereix el contacte amb una o un llibreter, anar a una botiga a comprar, trobar-vos, potser, amb una veïna i recomanar-vos un llibre. Tant de bo el llibre digital, que està en un 10-15% del total de la lectura, es quedi aquí, en aquest percentatge.

Per gaudir d'aquest Sant Jordi de manera diferent, proposo que ens informem de quines són aquestes llibreries, la majoria petites, però a rebentar de llibres interessants (també de ficció, no només d'assajos pesats i compromesos), i que hi fem un

recorregut com qui fa un recorregut pels bars de tapes un diumenge. Coneguem aquesta riquesa de la nostra ciutat i, però que no, trobem, si no la tenim, la nostra llibreria de capçalera. Jo tinc la meua: Capicua, a Gràcia, on el Pepitu em recomana llibres segons el que li explico que és el meu estat d'ànim: si estic cansada, només vull llegir novel·la negra; si se'm desperta la fúria feminista per algun cas recent de masclisme, algun llibre que em reconfirmi que hem fet algun avenç; si estic a punt de viatjar, algun volum d'autores o autors del lloc... Ui, aquesta justament no és ni cooperativa ni associativa... És local, del meu barri. Però ja ens entenem, oi?

Un llistat de llibreries cooperatives o associatives el podeu trobar a la pàgina web del Pamapam, que recull tota mena d'iniciatives per poder consumir i viure d'acord amb els nostres valors. I veureu que hi ha moltes llibreries. Potser podeu començar la ruta abans de Sant Jordi. Ens hi veiem!

Línia Les Corts no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

A les xarxes

#Aranzels

@salvadorilla: Impulsem el 'Pla Responem', amb 1.500 milions per defensar la ciutadania, les empreses catalanes i els sectors més afectats per la política d'aranzels de Trump.

#5A

@la_IAC: 5 d'abril. Barcelona plena de gent per reclamar el dret a l'habitatge per a la classe treballadora, no per especular-hi! Cal que ens organitzem i revertim la situació.

#Israel

@LSanMartin: Israel assassina 15 paramèdics i diu que "eren terroristes". Els van enterrar en una fossa comuna. Un vídeo revela que era mentida.

Mirada pròpia

Pensem-ho i triem consum de proximitat

per Josep Xurigué, doctor en Ciències Polítiques (UAB) i professor col·laborador de Govern Local i Innovació (UOC)

El consum de béns i serveis és una part imprescindible de les nostres vides i ha esdevingut, també, una forma de cultura i de relacionar-los amb un fort impacte en la fisonomia que prenen els nostres carrers i places; els barris i municipis on habitem. Així, podem distingir entre espais centrals de l'urbs, amb petjada global, on s'exposen les insígnies internacionals del comerç, de la moda i de l'equipament de la persona, i els espais locals: els barris on vivim i on marques arrelades duen el cognom dels nostres botiguers i paradistes. Tot plegat són paisatges urbans i comercials diferents que no haurien de segregar la ciutat.

Destinem una tercera part de la nostra renda a consumir els béns i serveis que necessitem per viure. El consum és, per tant, una activitat rellevant que té un fort impacte en l'estructura de valors, econòmica, urbanística i cultural de la nostra societat local, metropolitana, catalana i europea. Té un impacte en les respostes que donem als reptes del nostre temps: quina globalització, europeïtzació i urbanització volem? Com lluitem contra el canvi climàtic? Volem una economia productiva sòlida, amb negocis familiars i oficis especialitzats?

La resposta a aquestes i a d'altres preguntes també és a les nostres mans com a persones consumidores. Cada dia fem múltiples actes de consum. Sovint automatitzats. Tanmateix, que sigui un acte quotidià i recurrent no treu lloc a la necessitat d'aturar-nos un instant i avaluar les alternatives que tenim i el fort impacte agregat que tenen les decisions que prenem, en nosaltres i en la vida col·lectiva. Conduïxen les xarxes socials les nostres decisions de compra a cop d'algoritmes o les conduïm nosaltres guiats per la nostra consciència? Entre el consumisme i el *consumerisme* hi ha tota una gradació de respostes a donar.

El dia 15 de març celebrem el Dia Mundial de les Persones Consumidores. Per tant, un dia que ens ateny a milers de milions d'humans que habitem el planeta. Per ser justos, hauríem de descartar una bona pila de milions de persones que viuen en condicions precàries, sense accés als béns i serveis essencials, enmig de les guerres o dels estralls climàtics en diferents regions del globus.

Tanmateix, com deia el president John F. Kennedy en un discurs pronunciat el 1962, tots som persones consumidores. Per tant, som molts els que podem fer un bar-

ri i una ciutat millors cada dia des del poder que alberguen les nostres decisions de compra. Kennedy obria una nova dimensió dels drets econòmics. En el mateix discurs, va plantejar quatre drets fonamentals de les persones consumidores: a la seguretat dels productes i serveis, a una informació veraç, a elegir i a ser escoltades en les reclamacions i greuges. Drets que troben en la proximitat un espai propici per ser garantits amb la professionalitat dels comerços amb ofici.

Un comerç i un consum de proximitat que ens interroga. Militem en un consum de proximitat que afavoreixi la vida de la nostra comunitat? Amb els nostres pastissers, forners, xarcuters, ferreters, restaurants a prop de casa... Comprem a les parades del mercat i alimentem unes cadenes de subministrament més àgils i curtes que s'inicien en els pagesos del nostre país? Donem un nou alè als oficis que guarden els sabors i la memòria de la nostra cuina? Per qui i en quines condicions estan fabricades les peces de roba que vestim?

Foto: AJ. de BCN

No vivim en un món ideal ni som éssers exclusivament racionals. Les nostres decisions de compra estan afectades per emocions, desitjos i, de manera destacada, per l'evolució salarial en els darrers lustres: per la renda de la qual disposem. Necessitem formació, educació i inversió en la nostra economia i en les generacions més joves per fer-la més intensiva en coneixement, per generar més valor i valors afegits i per augmentar la productivitat i la competitivitat. Obtenir millors salaris pot contribuir a construir un model més ètic i conscient de consum.

Com demostren alguns industrials catalans de la moda, un jersei elaborat amb llanes reutilitzades i seleccionades pot durar molts més anys per la seva qualitat. I malgrat tenir un preu superior, des de tots els punts de vista serà més eficient que un jersei de preu baix, d'origen remot i poc ètic, amb un cicle de vida molt reduït i accelerat per col·leccions hiperefimeres, amb un preu, això sí, molt baix.

El consum de proximitat és l'altra cara del comerç de proximitat. Iniciatives pioneres i capdavanteres com el Defensor del Client de Barcelona Comerç, amb Luís Álvarez al capdavant, fan pedagogia de la necessitat de tenir com a infraestructura metropolitana del dia a dia una poderosa xarxa de comerços i de persones consumidores de proximitat, conscients dels seus drets i deures. Un fort teixit associatiu de comerç i de consum també és democràcia social, econòmica i, al capdavant, política, de baix a dalt, en acció. Als drets polítics els corresponen uns drets socials, econòmics i culturals que cal exercir.

Democràcia en acció és el lema del Parlament Europeu davant d'un món de desinformació, de *fake news* i d'extremismes on la llei del més fort torna a rivalitzar amb un món regulat pels drets i deures. Un món on la riquesa i la producció es concentra en grans grups, molt vinculats a la financerització de l'economia i als gegants tecnològics i on drets i deures (de les persones consumidores) corren el risc d'afeblir-se. Qui no s'ha sentit im-

potent en diàlegs robotitzats, sense fi, o amb centres deslocalitzats després de patir incidències en determinats serveis?

Hi ha un altre món que comença en les nostres decisions quotidianes. En els comerços i mercats dels barris on vivim, on arremem i on quedem vinculats pels afectes dels nostres. Per la confiança. No són espais de consum freds, sense ànima. Són llocs amb significat, on ens coneixen i on hi ha generacions a les dues bandes del taulell.

El 15 de març, com a Dia Mundial de les Persones Consumidores, també té un vessant pedagògic d'una ciutat més educadora per a les noves generacions. Per a uns adolescents que són vulnerables com a persones consumidores, assetjats per unes xarxes socials on les marques globals –amb eines i continguts de laboratori– poden alterar els seus equilibris emocionals i els inciten al consum de productes cars que no necessiten per ser feliços. No són els models ni les referències que necessiten els nostres fills i filles.

De manera silenciosa i sovint inconscient, els nostres actes de compra esdevenen veritables actes polítics. Actes que, de manera agregada, modelen la forma i el fons de les nostres ciutats i del nostre país en una direcció o en una altra. Pensem-ho bé!

Les millors perles

L'exprimer ministre britànic Boris Johnson ha reaparegut als mitjans anglesos. El motiu no és cap polèmica que hagi protagonitzat, sinó que l'ha atacat un estruç en un parc natural de Texas, als Estats Units.

L'entrenador de futbol José Mourinho ha tornat a protagonitzar un episodi surrealista a Turquia. Va perdre els papers després de la derrota del seu equip i va agredir l'entrenador rival, estirant-li el nas.

Un *tiktoker* va anar al Port de Barcelona amb un imant de neodimi de 200 quilos de força, un dels més potents del món, per veure què pescava. Amb la ximpleria va trobar una daga embolicada que podria resoldre l'escenari d'un crim.

La darrera moda a les xarxes consisteix a convertir fotos reals en imatges d'animació japonesa. Es fa amb el ChatGPT, que gasta un litre d'aigua cada cop que respon 10 preguntes. A aquest pas no ens recuperarem de la sequera.

Salvador Miret/ACN

LA FOTO

**el diari
metropolità**

El mitjà que més creix

295.861
lectors metropolitans

usuaris únics de l' 01/03 al 31/03 del 2025

grup comunicació21

La clau

Hauria d'haver lluitat més per casa meva

per Helena Afrodita, membre de la PAH de Barcelona

Foto: ACN

A Espanya, com a la lletra de *Lo que le pasó a Hawaii* de Bad Bunny, també s'està escrivint una història de desarrelament. La llar deixa de ser un refugi i es converteix en un privilegi inaccessible. Els fons d'inversió, els bancs i els grans tenidors apugen els preus dels habitatges a nivells impossibles, expulsant-ne famílies, estudiants i gent gran.

"*Quieren quitarme el río y también la playa*", canta Bad Bunny. A ciutats com Madrid, barris tradicionals com Lavapiés o Malasaña han estat transformats per habitatges turístics i grans inversions estrangeres. Els lloguers han pujat tant que molts habitants de tota la vida s'han vist obligats a abandonar la ciutat. A Barcelona, el problema encara és més greu. Amb una oferta limitada i una demanda disparada pel turisme i els *expats*, els preus superen els ingressos dels residents locals. A Màlaga, el turisme de luxe ha desplaçat famílies, convertint el centre històric en un aparador per a visitants. Aquest fenomen no només afecta les ciutats, sinó també les persones, despullant-les de la seva identitat i dels espais on desenvolupen les seves vides.

Fora de la península, la situació també és alarmant. A Puerto Rico, els incentius fiscals han disparat els preus, deixant molts locals sense accés a l'habitatge. Aquest desarrelament econòmic i cultural ha transformat barris sencers, prioritzant els interessos dels inversors estrangers per damunt de les necessitats de la població local. A les Canàries, molts habitatges s'han convertit en apartaments vacacionals, reduint-ne dràsticament la disponibilitat per als residents. Famílies senceres es veuen obligades a traslladar-se a fora de les illes o a viure-hi en condicions precàries.

A les Balears, el turisme de luxe ha transformat les illes. Moltes persones viuen en furgonetes, com a la pel·lícula *Nomadland*, mentre professors i metges que hi són destinats per oposició no poden trobar-hi habitatge assequible. Això afecta també serveis bàsics com l'educació i la sanitat, generant desigualtats en regions on la població local ja afronta una precarietat creixent. Aquesta situació, lluny de ser transitòria, s'agreuja amb la falta de regulació i la incapacitat dels governs locals de prioritzar els residents davant les demandes del mercat turístic.

La gentrificació no només afecta les persones. També desdibuixa les ciutats, fent-los perdre la seva perso-

nalitat i la seva idiosincràsia. Barris plens de vida local i de costums són reemplaçats per cadenes globals com Starbucks, McDonald's o Zara. A més, festes populars com les de Gràcia, les Falles, els *Sanfermines* o la *Tomatina* es veuen saturades de turistes, dificultant que els ciutadans en gaudeixin. Aquest excés col·lapsa transports i serveis, transformant les celebracions en esdeveniments irreconeixibles. En paral·lel, l'auge del turisme massiu posa en perill els idiomes locals, com el català, el basc o el gal·lec. Així, els llocs perden, no només la seva gent, sinó també els elements culturals que els feien únics.

Aquest desarrelament es reflecteix en la cultura popular. La pel·lícula *Nomadland* mostra com moltes persones ho han perdut tot per la crisi econòmica i l'especulació, veient-se obligades a viure en condicions precàries. Encara que pugui semblar llunyà, aquesta realitat també és present a moltes ciutats espanyoles, on famílies desnonades i lloguers impossibles són part del dia a dia. Aquesta situació no és un cas aïllat, sinó el resultat de polítiques que prioritzen el benefici econòmic per sobre del benestar social.

És fonamental informar-se i donar suport a plataformes veïnals com la PAH (Plataforma d'Afectats per la Hipoteca), que fa 16 anys que lluita. Aquestes organitzacions han aconseguit aturar milers de desnonaments i visibilitzar la problemàtica, però la seva lluita necessita un suport més ampli. També és necessari denunciar l'especulació immobiliària i exigir polítiques que garanteixin un habitatge assequible. No podem normalitzar que la llar sigui un luxe. És un dret. L'habitatge no només és un espai físic, sinó també un component essencial per a l'estabilitat emocional i social de les persones. Perdre una llar és perdre també una part d'un mateix.

Aquesta problemàtica no és inevitable, però la seva solució requereix decisions polítiques valentes i un canvi de paradigma. Urgeix una desmercantilització de l'habitatge a través d'una intervenció de l'Estat, avalada per l'article 47 de la Constitució, que garanteix el dret a un habitatge digne per a tots els ciutadans. Protegir les nostres ciutats i els nostres barris significa apostar per polítiques públiques que prioritzin les persones per sobre dels interessos econòmics. Només així evitarem que es repeteixi el que ja ha passat a altres llocs del món.

Comparteix aquesta realitat. Que no facin amb nosaltres el que li va passar a Hawaii.

“

No podem normalitzar que la llar sigui un luxe.

És un dret.

L'habitatge no només

és un espai físic,

sinó també un component essencial per a l'estabilitat

emocional i social

de les persones.

Perdre una llar

és perdre també

una part d'un mateix

”

Flaixos

@pilarcarracelas: Estan emetent una mini-sèrie alemanya ambientada a Barcelona amb actors alemanys que fan de catalans i es creuen més la catalanitat que nosaltres.

@basanydebaix: La meva treballadora que ve amb Renfe cada dia me n'explica una. Dissabte van estar aturats una hora i mitja. Va arribar a casa a les dues de la matinada.

@SofiaSici: Això sembla ciència-ficció, però és real. Un jove de 16 anys construeix un robot que menja escombraries per salvar els oceans. Sense experiència. Sense contactes.

DISTRICTE LGTBI

El passat, el present i el futur del periodisme LGTBI+

■ L'Espai Línia (carrer Girona, 52) presenta l'exposició audiovisual *Passat, present i futur del periodisme LGTBI+*, que repassa com s'ha expressat el col·lectiu a través dels mitjans de comunicació al llarg de la història. Des del desert comunicatiu d'abans de la República, quan la pressió social, i també institucional, impedia qualsevol mostra de suport directe, fins a l'actualitat, un moment en què la normalitat progressa adequadament.

Entre l'una i l'altra, l'exposició reivindica l'etapa més important, la Transició, el moment en què van néixer les primeres publicacions LGTBI+ a Catalunya i quan es van construir els grans referents del col·lectiu.

Andreu Asensio, comissari de la mostra, explica que, "si bé fins al franquisme hi havia una certa tolerància respecte a les relacions privades, a ningú li passava pel cap reivindicar obertament el que avui entenem com a periodisme LGTBI+, perquè podia significar, com a mínim, la mort social".

Després de la negror de la dictadura es va obrir una llum durant la Transició. "Per-

sones com Armand de Fluvià, Jordi Petit, Maria Giral o Empar Pineda van desafiar la legalitat franquista i van posar les bases de la normalitat que vivim avui dia, tant a través de la premsa especialitzada com amb les se-

La Transició va ser el moment en què van néixer les primeres publicacions LGTBI+ a Catalunya

ves aparicions als mitjans de comunicació massius per explicar la realitat del col·lectiu LGTBI+", declara Asensio.

REPÚBLICA I TRANSICIÓ

L'exposició s'inicia amb una cronologia que repassa algunes de les dates clau del procés de normalització del col·lectiu als mitjans de comunicació. Els anys de la República són uns anys de llibertat, tot i que les

convencions socials encara són massa estrictes perquè l'homosexualitat es pugui viure públicament.

En el marc de la Transició, l'exposició repassa les diverses publicacions especialitzades que van començar a aparèixer a Catalunya a partir del 1975. En són exemples *Debat Gai*, *Infogai*, *Revista Lambda*, *Dones en Lluita*, *La Pluma*...

Per acabar, l'exposició ofereix una reflexió sobre com ha de ser el futur de la comunicació inclusiva amb el col·lectiu. Cal abordar les qüestions amb naturalitat, incloure el col·lectiu en notícies positives i no només en l'àrea de successos o reivindicacions i, sobretot, cal consultar les fonts autoritzades a l'hora d'informar.

Impulsada per l'Espai Línia i comissariada pel periodista Andreu Asensio i la dissenyadora gràfica Marga Moreno, *Passat, present i futur del periodisme LGTBI+* és una aposta singular i atrevida pel periodisme LGTBI+ i la manera com es va desenvolupar, des de la República fins a l'actualitat.

FLAIXOS AMB ORGULL

Taller sobre els vincles amb l'ex

"Vols ser la meva futura ex?" és la pregunta que planteja el taller que tindrà lloc el 5 de maig a les 17 hores al Centre LGTBI.

L'activitat girarà al voltant de les experiències lèsbiques i bisexuals i les seves narratives a través de ficcions, música i trajectes vitals personals.

L'objectiu és estudiar algunes de les formes alternatives en què l'exnòvia es reconstrueix al present d'una altra, reconstruir la idea de l'ex i unir dos conceptes que semblen antagònics: exnòvia i futur.

Protestes contra la decisió d'Hongria

Més de mig centenar de persones es van manifestar a Barcelona contra la prohibició d'actes de l'orgull i manifestacions LGTBI+ a Hongria.

La protesta, en forma de concentració davant del consolat d'Hongria a la capital catalana, va tenir lloc després que el parlament hongarès aprovés una proposta del partit d'Orbán que nega el dret de reunió del col·lectiu LGTBI+.

Convivència fora de la norma

Què vol dir "convivir"? Per a quines estructures (familiar, vinculars) estan pensats els habitatges? Quines alternatives es proposen des de les dissidències, i quins límits i oportunitats presenten?

El Centre LGTBI organitza la taula rodona *Con-viure és més que viure: models de convivència i habitatge fora de la norma* el 14 de maig a les 18 hores.

El propòsit és intercanviar experiències sobre models d'habitatge i convivència alternatius als que imposen el mercat immobiliari i el model capitalista.

Foto: Espai Línia

Sexualitats i diversitat funcional, en una exposició al Centre LGTBI

Foto: Lili Marsans i Soledad Soler

■ *Metàfora Project* és una exposició fotogràfica participativa sobre sexualitats i diversitat funcional que vol oferir un qüestionament crític, des del plaer, a la sexualitat normativa i al capacitisme. Fins al 2 de juny es pot visitar al Centre LGTBI.

Patricia Carmona, que va tenir la idea original de la mostra, explica que va sorgir d'una experiència personal: "Pel meu trajecte vital com a persona amb diversitat funcional, m'he trobat amb moltes discriminacions dins de la sexualitat".

L'exposició *Metàfora Project* està formada per fotografies on persones amb diversitat funcional, que també són LGTBI+, mostren obertament els seus desitjos i fantasies sexuals.

Segons Carmona, parlar des del desig és una estratègia política: "Considerem que si podem modificar l'imaginari i que ens vegin com a persones desitjants i desitjables, podrem canviar la mirada". I afegeix, tot seguit: "I volem que això es reverteixi, no només en la sexualitat, sinó també en altres polítiques, com ara l'habitatge, el transport o la salut".

Metàfora Project és una mostra fotogràfica de Sida Studi en el marc del projecte *El teu cos, el teu camp de plaer*. La iniciativa engloba tallers sobre sexualitat, grups de suport i de conversa i una campanya audiovisual sobre les violències que pateixen les persones amb diversitat funcional.

La residència de Benavent es començarà a fer a finals de juny

» L'Ajuntament ha anunciat la data definitiva de les obres
» Els veïns veuen el final d'una reivindicació que s'ha eternitzat

EQUIPAMENTS ▶ L'Ajuntament ha anunciat la data definitiva de l'inici de les obres de la residència de gent gran del carrer Benavent, a tocar de Felipe de Paz, en l'últim consell de barri de la Maternitat i Sant Ramon. Després que a la sessió específica del 7 de febrer, en la qual es va presentar el projecte definitiu, es va apuntar que els treballs podrien començar a l'abril, finalment el consistori ha confirmat que caldrà esperar a finals de juny.

Actualment, les obres estan en procés de licitació. A més, tal com es va dir fa dos mesos, es preveu que les obres durin pràcticament un any i mig i que l'equipament tingui 80 places. "Preveiem que a mitjans de maig, un cop adjudicades les obres, puguem fer reunions amb la constructora per saber les afectacions que hi haurà en tota la zona", van explicar des del Districte al ple.

El solar de Benavent on es farà la residència. Foto: Arxiu

La presidenta de l'Associació de Veïns del Camp Nou, Anna Ramon, va intervenir per traslladar l'alegria col·lectiva per l'arribada d'un projecte llargament reivindicat: "Després de 30 anys tindrem la residència. I no serà només per al barri, serà per a Barcelona".

Tot i això, Ramon lamenta

que el centre no tindrà pàrquing per a les visites i que això suposarà un problema, ja que a l'entorn tampoc hi ha lloc.

Amb tot, ara mateix el solar l'ocupen uns jocs infantils i uns horts urbans que es van instal·lar de manera provisional mentre no es comença a construir la residència.

Art | Les orquídiades com a representació del sexe femení

L'Espai Jove Ca la Panarra acull fins al 30 d'abril l'exposició *Orchis Eròtica*, una mostra de vint làmines que reivindiquen el sexe femení a través d'analogies entre orquídiades i vulves. L'activitat, oberta a joves del districte, l'organitza Joves de les Corts.

Els 76 pisos socials a la Colònia Castells, per aquest mandat

HABITATGE ▶ Les obres per construir 76 habitatges de protecció oficial al 250-282 del carrer Entença i al número 46 del carrer Montnegre, en el marc de la transformació de la Colònia Castells, començaran l'any que ve o el 2027. El projecte forma part d'un acord de finançament signat el passat 2 d'abril entre l'Ajuntament i la Generalitat per impulsar la construcció de 1.151 pisos públics a tota la ciutat.

L'acord preveu una aportació

de 22 milions d'euros per part del Govern, que es distribuïran en tres anys i permetran fer promocions amb obres ja iniciades o previstes abans del 2027, com el cas de les antigues casetes de la Colònia Castells.

La transformació d'aquesta zona ja fa una dècada llarga que dura i els primers enderroc van ser el 2010. A més, el procés també ha estat envoltat de polèmica per la protecció del patrimoni i pels realotjaments.

La zona d'Entença on es faran els pisos. Foto: X (@JoaquimTorrent)

Les obres de l'estadi continuen avançant. Foto: FC Barcelona

Més obres durant tot el dia

CAMP NOU ▶ El Districte ha renovat fins al 30 d'abril el permís que li va concedir al Barça a finals de març per fer obres al Camp Nou les 24 hores del dia, que s'exhauria el 7 d'abril.

Així doncs, el club tindrà, de moment, tres setmanes més per continuar accelerant la construcció del nou Camp Nou. Concretament, el permís estipula que es pot treballar de dilluns a divendres tot el dia, mentre que els dissabtes l'horari permès és de les

deu del matí a les vuit del vespre. A banda dels diumenges, tampoc es podrà fer res els festius de Setmana Santa (el divendres 18 d'abril i el dilluns 21 d'abril).

Des del consistori deixen clar que "es comprovarà que les obres no superin els límits de soroll establerts a la zona" i que es vetllarà pel "compliment de les condicions de la llicència". Un cop s'acabi el període, l'Ajuntament, tal com s'ha fet ara, valorarà si renovarà amb les mateixes condicions.

La renovació del permís arriba després que els veïns hagin assegurat que durant aquesta primera tanda d'obres les 24 hores del dia –de dilluns a divendres– no hi hagi hagut molèsties.

La decisió del consistori arriba poc després que el Barça s'hagi vist obligat a confirmar el que ja se sospitava des de feia setmanes: les obres de remodelació del Camp Nou s'estan allargant més del previst i el club no tornarà a jugar a casa durant aquesta temporada.

Segueix-nos

a les xarxes socials

@linialecorts

Sant Jordi 2025 a les Corts

- » El districte rebrà Sant Jordi amb molta lectura, tallers, signatures o intercanvis de llibres
- » Torna el Sant Jordi a la Diagonal, el Sant Jordi Medieval i moltes propostes culturals i festives

Les Corts es bolca un any més en la celebració de Sant Jordi. Fotos: Ajuntament

► Al llarg d'aquest mes d'abril, el districte es vesteix de cultura i amor per presentar actes i activitats que posen el llibre, la rosa i la tradició en el centre de la celebració.

Enguany, l'agenda de Sant Jordi a les Corts aposta per reforçar la passió per la lectura i per potenciar la creació literària, amb l'objectiu d'inspirar tots els barris a compartir la seva història i cultura. En aquest marc, el Districte, en col·laboració amb entitats culturals i diferents equipaments municipals, ha preparat múltiples activitats que abasten des d'intercanvis literaris fins a tallers i activitats familiars i festives, tot plegat per celebrar de la millor manera una diada molt especial.

ACTIVITATS PRÈVIES

Abans de la diada de Sant Jordi, a les Corts trobaràs algunes activitats prèvies. Des d'abril i fins al pròxim mes de setembre, el centre cívic Joan Oliver 'Pere Quart' ofereix el "Jardí lletraferit", on lectors i lectores es troben amb escriptors i escriptores per llegir i gaudir en un entorn ro-

dejat de plantes aromàtiques. El centre cívic Tomasa Cuevas - Les Corts organitza, fins al 16 de maig, el ja tradicional concurs de relats curts adreçat a aquells artistes que vulguin escriure relats inèdits, de creació pròpia i que no hagin estat premiats anteriorment.

Finalment, en la vigília de Sant Jordi, el 22 d'abril, hi haurà un concert coral al casal de gent

Hi haurà desenes de propostes per celebrar Sant Jordi

gran de Can Novell, un taller de punts de llibre en anglès a la biblioteca Montserrat Abelló, i un taller d'escriptura al centre cívic Joan Oliver 'Pere Quart'.

12a FIRA DE SANT JORDI A LES CORTS

L'avinguda Diagonal (entre els carrers de Pau Romeva i gran via de Carles III) acollirà, dimecres 23

d'abril, de 10 a 21 h, la 12a Fira de Sant Jordi de les Corts, tot un clàssic d'aquesta jornada. Una fira amb activitats familiars, parades de venda de roses, de llibres i d'entitats socials, i també de signatures d'autors i autores. Hi haurà un programa ple d'activitats i actuacions, amb un espai de contacontes i tallers infantils per gaudir d'un Sant Jordi amb molt d'amor.

SANT JORDI MEDIEVAL A SANT RAMON

El mateix dia 23, de 16.30 a 19.30 h, l'avinguda Sant Ramon serà l'escenari d'una jornada plena de màgia i diversió. Jocs medievals, malabars, nomenament de cavallers i cavalleresses, música, llibres, tallers de poesia, de roses, de punts de llibre, de pintura, de benestar animal, xocolatada i moltes més activitats, com ara l'exhibició de la secció muntada de la Guàrdia Urbana de Barcelona, o un pícnic poètic de Haikus.

Posa a prova el teu enginy i creativitat i vine amb les teves millors gales medievals! L'encant del passat cobrarà vida de nou!

Sant Jordi al territori

Foto: Ajuntament

► La llegenda de Sant Jordi s'estén per tot el territori. Així doncs, de bon matí, la diada es viurà a la plaça del Mossèn Josep Pedragosa de la mà del centre cívic Joan Oliver 'Pere Quart' amb la signatura d'autors i autores. Després, la festa es trasllada, de 16.30 a 19.30 h, al jardí del Clot d'en Salvi, amb un taller de punts de llibre, signatura de llibres, intercanvi de llibres, taller de còmic i contacontes. També arriba a Pedralbes on l'associació de comerç El Mirall de Pedralbes ha or-

ganitzat, de 17.30 a 20.30 h, exhibicions de dansa, d'arts marcial, tallers infantils i un inflable amb el cap d'un drac! A més, durant el dia, l'associació de comerciants d'El Cor de les Corts obsequiarà amb postals personalitzades.

Finalment, i per tancar la programació, dijous 24 d'abril es podrà visitar el Monestir de Pedralbes amb el casal de gent gran de Can Novell.

Consulta tota la programació a barcelona.cat/lescorts.

L'any 2018 es va retirar l'estàtua d'Antonio López de Barcelona pel seu passat esclavista. Foto: Ajuntament de Barcelona

Encara que no ho sembli, la història de Barcelona està estretament lligada a un passat esclavista. Si bé molts poden pensar que l'esclavització, el comerç i el tràfic de persones, així com la seva explotació en plantacions de sucre i tabac, són fets que només van tenir lloc en indrets com els Estats Units, la veritat és que Catalunya i l'àrea metropolitana de Barcelona van participar activament en aquest negoci.

Perquè ens en fem una idea, entre el 1789 i el 1845, gairebé el 25% dels vaixells de negrers que van entrar a l'Havana (Cuba) eren embarcacions catalanes. A més, segons el mapa *Espanya esclavista* elaborat per Martín Rodrigo, investigador de l'Institut d'Història Jaume Vicens i Vives, de la Universitat Pompeu Fabra, avui dia encara perduren una cinquantena de rastres materials del passat esclavista metropolità. I, per si això no fos prou, les investigacions han confirmat fins a 40 noms d'empresaris, armadors, comercials i capitans de vaixells catalans que es van enriquir de tot plegat, entre els quals destaquen figures metropolitanes com l'economista Joan Güell Ferrer –pare del reconegut polític i mecenes Eusebi Güell– o el banquer i senador espanyol Antonio López.

El 25 de març, amb motiu del Dia internacional de memòria de les víctimes de l'esclavitud i del tràfic transatlàntic d'esclaus, es recorda anualment aquest passat, i des del *Línia* ho hem volgut fer de la mà de diferents experts en la qüestió. Amb ells resseguim la història d'aquesta herència esclavista i, a més, posem l'accent en la manera com s'està recordant. Com evocuem la memòria colonial de la nostra metròpoli, de la qual els nostres avantpassats van ser-ne participants actius?

UN FENOMEN EN DOS ACTES

Àngels Casals, professor d'Història Moderna a la UB, explica que hi ha dos moments essencials pel que fa a la presència d'un passat esclavista a l'actual àrea metropolitana. En primer lloc, a finals de l'edat mitjana, quan "Barcelona es transforma en un punt neuràlgic tant pel que fa a la venda com a la presència d'esclaus", afirma l'expert. En aquell moment, Casals assegura que fins al 15% de la població barcelonina eren persones esclavitzades, principalment "provinents del nord d'Àfrica, dels Balcans i del Mar Negre", les quals eren forçades a treballar com a mà d'obra en activitats portuàries en ciutats com Mataró o en àmbits domèstics –cases, tallers i obradors– de la capital catalana.

El segon període clau del passat esclavista metropolità se situa entre finals del segle XVIII i durant tot el segle XIX, un moment en què Barcelona es converteix, progressivament, en un centre mercantil fonamental per al tràfic transatlàntic i el comerç de persones. Al contrari que al segle

El passat esclavista de la metròpoli

A Barcelona i a la seva àrea metropolitana encara perduren restes materials, culturals i ideològiques de l'herència esclavista. No van ser fets aïllats. Tampoc un 'negoci' protagonitzat per uns quants. Resseguim la història de la mà d'experts i posem damunt la taula què queda de tot plegat

XV, però, aleshores es tractarà d'un negoci opac i no es farà de forma evident o directa a les costes catalanes.

De fet, David Martínez, professor d'Història a la UAB, relata que, d'entrada, en aquesta època "no hi ha constatació directa que els ports de Mataró o de Barcelona fessin comerç amb esclaus", sinó que, en tot cas, el negoci es va fonamentar en les inversions dels catalans al conegut com a "comerç triangular", una

ruta comercial esclavista el nom de la qual fa referència al trajecte que feien els vaixells a través de l'Atlàntic entre Europa, Àfrica i Amèrica per traficar.

En concret, el viatge era el següent: els bucs europeus anaven fins al continent africà per intercanviar els seus productes –armes, metalls i roba– per persones. D'aquí, els vaixells navegaven fins a terres americanes per vendre-les a propietaris de plantacions i, finalment, les embarca-

cions tornaven a Europa amb tota mena de productes, com sucre, tabac i cotó de les mateixes explotacions esclavistes. Un comerç on fer fortuna que, alhora, també implicava certes expedicions en les quals es raptaven homes, dones i nens de les seves comunitats d'origen, moltes de les quals desaparegudes avui dia.

QUI VA FER LA CIUTAT?

La participació catalana en el "comerç triangular" tenia dos ves-

sants. Per una banda, les cares visibles que capitanejaven els vaixells que traficaven amb persones esclavitzades i, per l'altra, els inversors: els que, a grans trets, van pagar tot l'entramat per fer negoci i enriquir-se.

Tal com explica Casals, "encara no s'ha pogut quantificar tota la gent que va invertir en el tràfic d'esclaus i quin impacte econòmic va tenir sobre el conjunt de la població". Ara bé, sí que s'ha pogut documentar la participació

Com ho reparem?

● A l'àrea metropolitana, i especialment a Barcelona, el passat esclavista i colonial és evident a l'espai públic. Basha Changue, formadora de l'organització SOS Racisme i exdiputada de la CUP al Parlament, remarca que s'ha fet poca cosa per retirar els símbols i les representacions que glorifiquen l'època colonial, malgrat tenir un "impacte en l'imaginari col·lectiu a l'hora de normalitzar la deshumanització de persones negres o de mantenir la jerarquia racial". En aquest sentit, Changue argumenta que, lluny de mirar-se de

Segons l'exdiputada de la CUP, la història esclavista de la metròpoli és un dels focus d'origen del racisme actual –especialment contra les persones negres–, cosa que, alhora, es tradueix en diferents formes de racisme institucional, com ara "la violència policial, l'exclusió residencial o el desemparament de les comunitats negres"; enumera.

Enmig d'aquest context, Changue destaca que l'educació i la memòria històrica colonial són clau. "Quan parlem de memòria colonial no és per viure instal·lats al passat,

No es tracta només de "resignificar carrers o treure estàtues", sinó de "trencar amb tots els discursos que deshumanitzen les persones no blanques"

forma crítica i amb coneixements de les implicacions racials que comporten, en realitat tot plegat són "símbols d'orgull a la ciutat".

A banda de la retirada de l'estàtua del banquer i esclavista Antonio López l'any 2018, no s'ha fet gaire res més per eliminar la ideologia colonial de l'espai públic. Tampoc per recordar el benefici econòmic que va suposar l'esclavitud per a la construcció de la ciutat. "Tot l'Eixample es va aixecar amb diners de l'exploració de colònies d'ultramar, així com el front marítim i el Moll de la Fusta", afirma Changue.

Què implica, doncs, no revisitar tot aquest passat de forma crítica?

sinó que entenem que només es pot projectar el futur si reparem l'origen del racisme actual, que per a nosaltres és clarament una conseqüència del passat colonial", afegeix la formadora de SOS Racisme, apuntant que només així serà possible un canvi de paradigma.

No es tracta únicament de "resignificar carrers i places o de treure estàtues", sinó de "trencar amb tots els discursos i relats que estan directament lligats a la deshumanització de les persones no blanques i que fomenten la violència sobre aquests cossos"; insisteix Changue. Almenys si es vol "construir un futur per a una Barcelona realment multicultural", conclou.

de figures de la burgesia catalana en aquest negoci esclavista. De fet, moltes són les grans personalitats de l'època modernista; homes admirats i glorificats pel pensament avantgardista i per ser els promotors dels grans avenços a les ciutats catalanes. Destaquen, per exemple, les inversions de l'indià i negrer Josep Xifré per fer els Porxos d'en Xifré, actualment al districte de Ciutat Vella, o el cas de l'esclavista Miquel Biada, popularment conegut per impulsar el primer ferrocarril peninsular entre Barcelona i Mataró.

Amb tot, continua Casals, "la gent que va invertir i beneficiar-se del tràfic d'esclaus també va ser la que després va pagar les cases de Via Laietana, del Passeig de Gràcia o de l'Eixample que s'estaven construint a l'època".

EL LLEGAT INCOMPLET

Davant d'això, com recordem, doncs, el nostre passat esclavista? O, millor dit, com tractem l'herència colonial d'una metròpoli quan la historiografia assenyalava que part de la construcció de la capital catalana es va fer a partir dels beneficis d'un negoci basat en el rapte, el tràfic i l'exploatació d'éssers humans?

Pel que fa a la memòria històrica, Casals apunta que cal fer "bona recerca per esbrinar tot el que no sabem i divulgar i explicar amb claredat i de forma objectiva tot el que s'ha descobert". A més, l'expert afegeix que "també s'ha de parlar de les conseqüències que tot això va tenir, tant en la societat que va beneficiar com en la que va perjudicar". I a partir d'aquí, insisteix Casals, actuar en conseqüència. "Després de presentar aquest debat al gran públic, el que no has de fer és posar noms de carrers als esclavistes, glorificar-los i fer-los homenatges o biografies apologetiques, sinó explicar qui eren realment. Que la gent sigui conscient del preu de la història i del fet que el benestar de les societats occidentals es va aixecar damunt d'això", sentència.

Per la seva banda, Oriol Regué, historiador especialitzat en esclavitud, treball forçat i migracions forçades i professor a la Universitat de Lleida, parla de la necessitat de construir aquesta memòria històrica més enllà dels esclavistes. L'emissió de documentals com *Negres. El passat esclavista de Catalunya* l'any 2023 o l'última exposició feta sobre el tema al Museu Marí-

En el negoci esclavista hi havia les cares visibles que traficaven amb persones i els inversors: els que, a grans trets, van pagar tot l'entramat per enriquir-se

"La gent que va invertir i beneficiar-se del tràfic d'esclaus també va ser la que després va pagar les cases de Via Laietana, del Passeig de Gràcia o de l'Eixample", diu Casals

tim –*La infàmia. La participació catalana en l'esclavitud colonial*– constaten que es tendeix a parlar d'aquest passat centrant-se, sobretot, en els negres catalans en comptes de posar el focus en les persones esclavitzades. Un prisma que deshumanitza les víctimes i que les col·loca com una conseqüència material d'un fenomen passat.

Quin és el problema d'aquesta narrativa? Regué creu que fa que l'esclavisme s'entengui "com un mal moral molt genèric" en el qual només "hi ha una condemna cap a l'esclavitud, però no es va més enllà dels esclavistes ni s'aprofundeix en la memòria de les persones que van interactuar i reaccionar a tot el que els van fer els catalans", reflexiona l'expert.

Com s'hauria de treballar, doncs, aquesta memòria des de l'òptica de les persones esclavitzades? Segons l'historiador, posant el focus en diverses realitats. Des de les més evidents, com ara la resistència de les grans revoltes contra els propietaris esclavistes, fins a les que s'obvien amb més facilitat i que, per exemple, estan lligades al dia a dia de les plantacions. "Una plantació de sucre podia arribar a tenir 300 esclaus. Això és una comu-

nitat que s'organitzava, que creava vincles, que es relacionava entre si i que vivia el seu dia a dia", diu Regué, per al qual "les formes de resistència no han de ser sempre heroiques i impressionants, sinó que també en formen part actes tan quotidians com el fet de tenir fills a la plantació". "Tot això existia i també mereix ser recordat. El llegat català de l'esclavitud no pot centrar-se únicament en els esclavistes o pensar en els esclaus només com a xifres", conclou Regué.

Si bé aquest canvi de perspectiva pot semblar força trencador, la veritat és que ja fa anys que la historiografia el posa en pràctica. Ara bé, la realitat del debat públic és una altra. Sembla que encara estem lluny de poder parlar de les implicacions de l'esclavisme català des de tots els seus vessants, sense moralines i responsabilitzant-nos de la nostra herència colonial. La qüestió, al cap i a la fi, potser rau a preguntar-nos què estem fent avui dia per recordar tots els llegats.

Un reportatge de **Laura Santos**

Impostos | Noves bonificacions per als afectats per obres

L'Ajuntament bonificarà els impostos locals als comerços afectats per grans obres. Tots els grups municipals, excepte comuns i socialistes, han votat a favor d'aquesta iniciativa. Els comerços rebran bonificacions de fins al 80% de l'Impost d'Activitats Econòmiques.

Els botiguers del barri omplen de paradetes el carrer Vallespir

FIRES ▶ El carrer Vallespir, entre el carrer Valladolid i Can Bruixa, es va transformar el passat 5 d'abril en un gran mercat a l'aire lliure. La Mostra de Comerç organitzada per l'Eix Sants-Les Corts va fer d'aquesta via un aparador comercial per apropar botigues i veïns a l'oferta de productes que s'ofereix al barri.

L'esdeveniment, que va tenir lloc de 10 a 20.30 h, va permetre descobrir els productes i serveis dels comerços locals, així com promocionar la riquesa i la diversitat del teixit comercial de la zona. Els establiments associats a l'Eix Comercial Sants-Les Corts van sortir al carrer per acostar-se als veïns amb una proposta de venda propera i amb bon ambient.

Per animar la jornada es van organitzar tallers, jocs i un espectacle itinerant que va recórrer el carrer, aportant energia i alegria a totes les edats. "La bona gastronomia, les activitats, un espectacle itinerant i el bon rotllo que es respirava han

Una de les paradetes de la mostra. Foto: Ajuntament

estat una injecció de barri, de vida i de comunitat", han assegurat des de l'organització, que ha valorat molt positivament la participació i l'ambient viscut al llarg de la jornada. "Un any més s'ha demostrat que, quan fem barri, fem ciutat", han afegit.

Així doncs, el carrer Vallespir es va afegir, una vegada més, a

les mostres de comerç que l'eix organitza regularment a altres vies comercials com Galileu o Joan Güell, consolidant-se com una cita destacada dins el calendari d'activitats del barri.

Amb motiu de la mostra, el carrer Vallespir va estar tallat al trànsit entre el carrer de Can Bruixa i el carrer de Valladolid.

Comerç i restauració, claus per al futur econòmic de la ciutat

DESENVOLUPAMENT ▶ L'Ajuntament ha situat el comerç i la restauració com a dos dels sectors que seran fonamentals per al progrés de la ciutat. El consistori, tal com ha explicat l'alcalde Collboni, vol impulsar l'activitat econòmica de la ciutat, crear ocupació de qualitat i reforçar la competitivitat de les empreses.

Per aconseguir-ho, l'Ajuntament ha anunciat la posada en marxa del pla Barcelona Impulsa, que invertirà 890 milions d'euros per diversificar l'activitat econòmica barcelonina. Aquest programa assenyalava 10 àmbits econòmics prioritaris que s'intentaran potenciar: comerç, restaura-

ció, salut, ciència, economia social i solidària, tecnologia i digital i indústries creatives, entre d'altres.

De moment, el consistori proposa una inversió de 890 milions d'euros en el període 2024-2027. A més, durant els pròxims 10 anys, el pla preveu la creació de fins a 180.000 llocs de feina. El Barcelona Impulsa inclou 246 milions d'euros compromesos del 2024 i 215 milions per a l'any 2025.

La Fundació Barcelona Comerç, que va assistir a la presentació del pla, ha remarcat que en el futur "el comerç de proximitat ha de continuar sent motor de progrés, vida urbana i cohesió social".

L'acte de presentació del pla Barcelona Impulsa. Foto: Ajuntament

L'ESTRANGER
ASSOCIACIÓ CULTURAL

CARRER DE L'OLIVERA 55
POBLE-SEC
WWW.LESTRANGERBCN.COM

La Universitat de Barcelona, Cetir Ascires i la Fundació QUAES creen una càtedra per impulsar la teràpia metabòlica contra el càncer

El passat 24 de març es va presentar la nova Càtedra UB-CETIR/QUAES de Diagnòstic i Teràpia Metabòlica. L'objectiu principal de la càtedra és impulsar la teràpia metabòlica, tractament innovador en la lluita contra el càncer, i millorar-ne la implantació en el sistema sanitari.

La càtedra neix per donar a conèixer aquest tractament innovador en la lluita contra el càncer i millorar-ne la implantació en el sistema sanitari

Tal com ha explicat el director de la càtedra, **Salvador Pedraza**, cap de servei en el Centre de Diagnòstic per la Imatge de l'Hospital Clínic de Barcelona, s'organitzaran accions de formació, recerca, divulgació i conscienciació per fomentar la teragnosi: «La finalitat, a partir del segon any de la càtedra, és implementar un programa educatiu dedicat a promoure el desenvolupament del diagnòstic i la teràpia metabòlica en malalties oncològiques». Entre altres activitats, també s'atorgaran beques i premis per a projectes de recerca i publicacions científiques.

D'altra banda, el rector de la Universitat de Barcelona, **Joan Guàrdia**, ha valorat positivament la col·laboració que ara s'enceta entre la Universitat, Cetir Ascires i la Fundació QUAES: «Les càtedres són una forma de col·laboració públicoprivada que ens permeten assolir objectius compartits d'una manera més àgil i eficaç. L'expectativa de la universitat es posa al servei d'una finalitat lloable, com és avançar en la implantació de la teràpia metabòlica contra el càncer, de manera que

es contribueix a millorar la vida de les persones».

Per part de Cetir Ascires ha intervingut el responsable de Medicina Nuclear, **Eduard Riera**: «La sofisticació tecnològica de la medicina nuclear, sobretot amb la introducció d'equips de tomografia d'emissió de positrons (PET), ha generat unes expectatives diagnòstiques i terapèutiques molt ambicioses». Riera ha afegit: «L'evolució radiofarmacèutica, vinculada a aquesta tecnologia, s'adreça ara cap a una investigació molecular de diferents substàncies que puguin ser marcades amb radionúclids, cosa que fa més eficient i precisa la seva teràpia. Així, sorgeix la teragnosi, una oportunitat ambiciosa i real per a l'ús de radiofàrmacs en el tractament de precisió del càncer».

LA TERAGNOSI, MEDICINA DE PRECISIÓ DIRIGIDA CONTRA EL CÀNCER

Tot tractament oncològic va enfocat a augmentar la taxa d'efectivitat, a extreure-ne la precisió i a reduir al màxim els efectes secundaris per al pacient. En aquest context, la teràpia metabòlica ha sorgit com una revolució i els darrers anys s'ha convertit en una de les vies d'abordatge més avançades i esperançadores per combatre alguns tipus de càncer, com el de pròstata o tiroides, metàstasis òssies i diversos tumors neuroendocrins, a més de les recerques que hi ha en marxa amb tumors com el de pulmó, mama, pàncrees i ronyó.

Es tracta de medicina de precisió personalitzada. Consisteix en administrar al pacient un radiofàrmac que s'adhereix específicament a les cèl·lules

canceroses, tant les del tumor com les de les possibles metàstasis, i les irradia a qualsevol part del cos on es trobin. Aquesta capacitat per arribar a totes les localitzacions del tumor, fins i tot quan s'ha disseminat a través del torrent sanguini, és especialment beneficiosa en pacients amb càncer avançat o metastàtic, en què altres teràpies poden ser menys efectives.

Actualment, existeixen alguns obstacles que bloquegen la implantació

de la teragnosi a Catalunya i l'Estat, com, per exemple, la necessitat de més formació dels professionals de medicina nuclear, la millora de la coordinació de tot el procés assistencial, la creació progressiva d'un perfil d'oncologia nuclear i la millora de la informació dirigida als pacients. La Càtedra UB-CETIR/QUAES de Diagnòstic i Teràpia Metabòlica, que avui s'ha presentat, vol marcar un punt i a part en el foment de la teragnosi.

Sobre Cetir Ascires - L'equip mèdic de Cetir Ascires, referent en medicina nuclear i diagnòstic per imatge, té una trajectòria de més de seixanta anys en l'ús de radiofàrmacs. Pioners en la incorporació d'avanços mèdics, com la primera ressonància magnètica d'Espanya (1983), la primera Unitat de Radiofarmàcia (1995), el primer PET/TC d'última generació (2007) o el primer PET/RM digital (2017), impulsa ara la teràpia metabòlica i obre una àrea que s'hi destina exclusivament a la clínica que té a Esplugues de Llobregat.

Concert de pop ● **Marta Knight, a la Vol**

La cantant de Martorell Marta Knight actuarà el 16 de maig a les 20 h a la Sala Vol del barri del Poblenou de Barcelona després de publicar el seu últim senzill, *Unbothered*, carregat de pop, indie i molta emoció.

L'art que repensa el barri de Bellvitge

INICIATIVA ● “El meu avi netejava altells a Bellvitge, i alguns, com el nostre, van quedar abandonats, i per això el vam recuperar”, explica Javi Morera, net d'un treballador de l'Hospitalet que, juntament amb Sílvia Galí, ha reformat un altell al número 87 de l'avinguda d'Europa. Ara fa un any, el van convertir en un espai que acull residències artístiques amb treballs que aborden problemàtiques socials i urbanístiques del barri.

AFAVORIR EL CANVI

Aquest projecte, anomenat L'Haltell, està format per Morera, que és urbanista, i Galí, mediadora cultural.

Morera ja havia treballat en aquest barri, però s'adonava que les propostes “no arribaven a la ciutadania”. Tanmateix, els dos membres sabien que Bellvitge era una zona amb un fort moviment veïnal, amb iniciatives com *No més*

blocs, i, per això, passat un temps, van obrir les primeres convocatòries artístiques per a creadors perquè desenvolupin projectes artístics durant mesos al nou local. El passat mes de març va acabar el projecte de l'artista i antropòloga Ana Echeverría, anomenat *Laboratorio de prácticas micelares*, que recupera la memòria històrica de Bellvitge amb recorreguts i arxius sonors.

FUTURS PROJECTES

L'artista i els membres de L'Haltell han entrat en contacte amb l'associació de veïns de la zona i, després, Echeverría ha creat un mapa interactiu per conèixer les històries del barri.

Aquests dies ja planifiquen un nou projecte, *Overthinking Overflooding*, per explorar la possibilitat d'una esplanaada cívica a la zona de Bellvitge, tocant al riu Llobregat.

Entre llibres i sense drogues: al Prat, la música es llegeix

LECTURA ● A la sala de concerts de La Capsa, al Prat de Llobregat, hi ha una activitat mensual anomenada *Book Clubbing*, on es comenta un llibre vinculat a la música. Les sessions són gratuïtes, tenen lloc l'últim dijous de cada mes i les condueix la periodista musical Eva Sebastián.

El projecte va néixer l'octubre passat per tal que els aficionats a la música poguessin gaudir-ne sense els excessos habituals: “Vam voler crear un espai per gaudir de la música de dia i en un ambient distès”, explica Lucía Vilchez, coordinadora del projecte. Cada mes, els assistents poden obte-

Les sessions del club de lectura musical són gratuïtes i es fan l'últim dijous de cada mes

nir, a la Biblioteca Antonio Martín del Prat, el llibre pertinent, i aleshores n'han de fer la lectura i pensar quins temes volen debatre.

GENERAR DEBAT

L'objectiu de les set trobades és, doncs, que tothom hi digui la seva, sense necessitat de ser un expert en la matèria. Un dia, per exemple, “n'hi va haver un que va dir que la música urbana és un crim”, comenten.

La sessió d'abril es farà el dia 27 i girarà al voltant de *Baleàric*, de Luis Costa i Christian Len, i comptarà amb la presència i una actuació de Costa. “Parlar amb els autors serveix per adonar-se de tot el que hi ha darrere d'un llibre”, apunta Sebastián.

Històries de vida i de mort que es teixeixen a Cornellà

Foto: Col·lectiu Tramadoras

EXPOSICIÓ ● Claudia Falquez sempre viatja amb un petit teler a la maleta. Ella és una de les tretze dones, d'edats i d'origens diferents, que hi ha darrere d'*Entre fils, habitant el teixit*, una exposició de tapissos a càrrec del Col·lectiu Tramadoras que es pot visitar al Castell de Cornellà.

La mostra està dividida en tres blocs: *El misteri de l'existència*, *Teixir-se* i *Oda tèxtil a la natura*. A cada sala s'hi poden veure peces que aborden temes profunds com la natura, el dol i la felicitat. A l'última secció hi trobem *Cosecha IV*, un dels tapissos de Falquez que homenatja el blat de moro del seu país d'origen, Colòmbia.

REIVINDICAR UN VELL OFICI

Presentar obres treballades durant tants anys, i que tracten temes tan profunds, fa pensar a les artistes que avui dia “no s'aprecia prou la feina tèxtil”, i encara menys quan les feines artesanals són vistes com “una moda temporal, com es veu amb el macramé”.

L'exposició es pot visitar fins al 27 d'abril de dilluns a divendres de 10 h a 14 h i de 17 h a 20 h, i els matins del cap de setmana.

El projecte va començar fa un any. Foto: L'Haltell

Salvadiscos: una 'peixera' musical amb més de 8.000 vinils al barri del Poble-sec

REFUGI CULTURAL ● Són quarts de nou de la nit i a la plaça de Santa Madrona del barri barceloní del Poble-sec uns joves seuen maldestrament en un banc i esclafen llaunes amb les mans. Potser també venen a conèixer Salvadiscos com nosaltres. Tiren carrer avall. Un altre dia serà.

Donant-hi una primera ullada, aquesta associació cultural sorprèn pel seu aspecte de peixera musical. Des de fora, es veuen unes enormes prestatgeries de fusta que acullen més de 8.000 vinils.

El bon rotllo comença tan bon punt hi entres. Ens reben tres socis, en David Ayllón, en Salva Torras i la Valentina

Montone, melòmans de soca-rel, que expliquen que tot aquest sarau va començar fa deu anys amb Torras i un antic soci, en Jordi Ribé. Tots dos estaven vinculats a la música i van comprar 600 discos d'un local nocturn i d'un segell que tancaaven. Passat un temps, el juliol del 2021 van obrir aquest local i van començar la compra i venda de discos, amb un focus especial en la música negra. A part, ofereixen sessions de discjòqueis de dimecres a diumenge, així com tallers per aprendre a punxar.

Salvadiscos, amb més d'11.000 socis, és, per tot plegat, un punt de trobada per a amants de la música.

Salvadiscos és al barri barceloní del Poble-sec. Foto: Joanna Chichelnitzky

La idea més important en publicitat és innovar; generar una picor i després oferir una loció calmant

(Don Draper, Mad Men, temporada 2, capítol 3)

Don Draper no existeix. És un personatge de ficció d'una de les millors sèries de televisió. Però el que presentem avui sí que existeix. Per innovació entenem la introducció de noves maneres de dissenyar, produir o vendre béns o serveis. Bàsicament significa crear un canvi positiu en l'estat de coses existent o, en relació amb el significat literal de la paraula, alterar l'ordre de les coses establertes per fer coses noves. Una nova agència de publicitat és innovar? Sí, perquè som la primera agència de publicitat metropolitana de proximitat, orientada només al petit comerç. Perquè volem impulsar les vendes dels seus singulars negocis. Exportar el talent creatiu al món local. Acompanyar-los en la digitalització de les seves botigues. Introduir-hi de manera pràctica i ètica la Intel·ligència Artificial. I fer-ho amb l'impuls del català com una eina per vendre més i millor. **Neix Barcelona Difusió.**

L'eterna aliança amb el temps

» L'exjugadora de l'Universitari de Barcelona i l'UB Barça penjarà les sabatilles a final de temporada
 » "Bàsquet, sempre serà la meva passió", diu Cruz, campiona a l'WBA i amb 8 medalles internacionals

Toni Delgado
LES CORTS

Hi ha jugadores que semblen tenir una eterna aliança amb el temps, perquè el congelen, amb el seu talent i recursos, i un geni i un ofici privilegiats. També perquè multipliquen les virtuts de les companyes. Anna Cruz (Barcelona, 1986), a més, té una història ben particular amb els instants decisius i les cistelles icòniques.

Formada als Maristes, l'Escola Gitanjali, el BBC (Badalona Bàsquet Club), l'Universitari de Barcelona i l'UB Barça, l'escorta de la Peña ha reescrit la història força cops. Va ser vital perquè les Minnesota Lynx assolissin el seu anell de campiones de l'WNBA el 2015 i la millor època de la selecció estatal, amb la qual ha guanyat vuit medalles, no s'explica sense ella.

Amb Espanya té dues accions inesborrables: el dos més u contra Montenegro, als quarts de final de l'Europeu de Romania i Hongria de 2015, quan només faltaven 9,3 segons. I, de nou, a la mateixa eliminatòria, i aquest cop contra Turquia, als Jocs Olímpics de Rio 2016 i sota la botzina. Després d'aquelles dues cistelles decisives de la badalonina, arribarien el bronze europeu —sense Sancho Lyttle, lesionada, i amb el debut d'Astou Ndour— i la plata olímpica. També va ser una peça clau perquè el Dynamo Kursk aixequés l'Eurolliga el 2017.

"Són jugades que no es rumien, sinó que es fan. Es lleigeix la defensa i s'executa. Si t'atures

a pensar, et menges la pilota. Una jugadora ha de tenir recursos en qualsevol moment i situació. Són accions que et fan créixer, entrin o no", li confessa Cruz a Nacho Doria a *La revolució que nos enamoró. La historia de la selección española femenina de baloncesto en el siglo XXI (2001-2021)*, editat per Gigantes del Basket.

Fa temps, l'escorta badalonina em va explicar que li encantaria tenir la mateixa determinació a fora de la pista, on, a vegades, és força indecisa. Per exemple, per comprar roba. També per prendre algunes decisions més transcendents. Una de les més difícils de la seva vida la va compartir el passat 3 d'abril a les xarxes socials, amb dos vídeos molt emotius, un del club i un altre de Natalia Vilches, i un discurs ple d'agraïments.

UN LLISTÓ MOLT ALT

"Bàsquet, has estat, ets i sempre serà la meva passió. Em costa molt dir-te adeu, però crec que és el moment. Tots els comiats són dolorosos i tancar etapes et remou per dins. Et dol. Espero que els meus millors moments estiguin per arribar, malgrat que hagi posat el llistó molt alt", confessava Cruz, que es retirarà a final de curs.

Feia, com a mínim, quatre anys que, a l'epíleg de cada temporada, Cruz avançava al seu cercle íntim que penjaria les sabatilles setmanes després. El moment, però, no arribava. Així, després de set temporades a l'estranger —Nadezhda Oremburg i Dynamo Kursk, a Rússia,

Cruz, amb la Peña i contra el CB Islas Canarias. Foto: David Grau/CJB

i Fenerbahçe, a Turquia—, va fitxar, en plena pandèmia, per l'Araski de Made Urieta. Necessitava tornar a tenir la família molt més a prop i el projecte i la idiosincràsia del conjunt vitorià n'eren el context ideal.

Era el seu retorn a la Lliga Femenina, amb què va fer els primers passos amb l'Universitari de Barcelona i, ja com a UB Barça, després de l'acord de l'entitat amb el club blaugrana, guanyaria dues Lligues (2002-2003 i 2004-2005). Totes dues en un cinquè partit a la Fonteta i contra el topoderós Ros Casares.

DEBUT AMB 15 ANYS

El seu paper, però, era testimonial, perquè a la primera Lliga va

participar 71 minuts, repartits en 17 partits, i a la segona, 211. Sentia que necessitava equivocar-se i tenir més oportunitats. Amb 18 anys es va acomiadar de l'equip amb què havia debutat a l'elit amb 15 contra l'AD Cortegada.

Cruz no s'ha penedit d'aquella decisió perquè va ser fora de casa on va fer el gran salt de qualitat. Al Club Baloncesto Ciudad de Burgos va passar de jugar més de 16 minuts el primer curs a fer-ho gairebé 27, el segon, i al CB Olesa donaria un altre cop a la taula sent clau en unes quantes prorrogues. Es consagraria al Rivas Ecópolis, a qui faria campió d'una Lliga i de dues Copes de la Reina. L'última temporada al conjunt madrileny, just abans de fer les

maletes cap a Rússia, va formar una dupla meravellosa amb Queralt Casas. S'acomiadava com una les estrelles de la Lliga.

El comiat va ser difícil de digerir: es va lesionar a la primera part del segon partit de la final de la competició domèstica. A la banqueta va patir com el Perfumerías Avenida guanyava la Lliga amb dos tirs lliures de Le'Coë Willingham i amb el rellotge a zero.

DOS COPS DURS

Setmanes després, seria descartada per a l'Europeu de França de 2013. Dos cops durs que la van enfortir. Així, l'any següent, ja mossegaria la medalla de plata al Mundial de Turquia —en té una altra als Jocs Olímpics de Rio 2016—. Amb la selecció ha guanyat també dos Europeus —República Txeca 2017 i Sèrbia i Letònia 2019— i quatre medalles de bronze, als Europeus de Letònia 2009 i Romania i Hongria 2015, i als Mundials de la República Txeca 2010 i de Tenerife 2018.

Hem gaudit d'una pròrroga extra de la badalonina que, després del seu pas per l'Araski, va aterrar al Basket Zaragoza i va competir al Barça CBS. El juliol de 2024 ja tenia, fins i tot, un vídeo preparat per anunciar el seu adeu. Mai hi havia estat tan a prop. Un parell de reunions amb el Joventut Club Badalona li van fer canviar de parer. Ara somia a poder acomiadar-se classificant-se per a les eliminatòries per al títol, en el primer any a l'elit de l'equip. Seria la cirereta a la carrera d'una Cruz que sembla haver establert una eterna aliança amb el temps.

Home
 BCN

PROMOCIONS & CONSTRUCCIONS

Home Homing
 ALUMINI & VIDRES

si pots somiar-ho, nosaltres podem fer-ho

C. Padilla, 243
 08013 BARCELONA
 T. 938 827 706
 admin@home-homing.com
 www.home-homing.com
 Magatzem: Ptge. Urset, 3

Passat, present
i futur del
**Periodisme
LGTBI+**

Exposició oberta al públic

espai línia
c/ Girona, 52

“Al llarg de la història,
<Anònim> va ser una dona.”
VIRGINIA WOOLF

OBSERVATORI CULTURAL DE GÈNERE

**Més de 10 anys treballant
per la igualtat en la cultura**

observatoricultural@gmail.com

No t'ho perdís

Foto: FANGO

FANGO

Aquesta primavera, FANGO torna a convertir la Monumental de Barcelona en un espai festiu, amb dues noves propostes musicals. La primera, el 12 d'abril, porta el nom de *Canela a Rama* i fusiona la rumba més de carer amb l'electrònica en diverses sessions en directe de DJ. La segona, *Indie is NOT dead*, el 17 de maig, recuperarà aquest estil de música amb actuacions de grups en directe. Més enllà de la música, el festival també comptarà amb una variada oferta gastronòmica, amb una selecció de *food trucks* amb tota mena de menjars.

Famosos

La *influencer* Aida Domènech, popularment coneguda com a Dulceida (Montgat, 1989), ha estrenat la seva pròpia docusèrie, *Dulceida al desnudo 2+1*. Es pot veure a *Amazon Prime* des del 4 d'abril i segueix la creadora de contingut al llarg d'un any. Més enllà de mostrar el seu dia a dia i tot el que hi ha darrere dels vídeos que penja a les xarxes socials, també treu a la llum moments íntims de la seva vida i carrera professional. La docusèrie continuarà pròximament amb una segona temporada, centrada en el seu matrimoni i el naixement de la seva filla. Dulceida destaca per ser la primera *blogger* d'Espanya i, més enllà de les xarxes, per haver treballat de model i d'actriu. També és famosa per haver estat una de les primeres figures públiques a declarar la seva bisexualitat. Ha guanyat diversos premis, com el Best Influencer Forbes 2022.

La fitxa

QUI ÉS?

D U L C E I D A

ÉS FAMOSA PER...

Ser una reconeguda 'influencer'

És considerada la primera *blogger* d'Espanya

QUÈ HA FET?

Presentar la seva docusèrie

Revela les seves intimitats i moments més personals

A LES XARXES...

Felicitations per la producció

Els fans descobreixen una nova faceta de Dulceida

Llibres

El loco de Dios en el fin del mundo
Javier Cercas

Es tracta d'una novel·la que aborda una de les preocupacions fonamentals de la societat actual: el paper de la religió i de l'espiritualitat avui dia i la recerca de la immortalitat. Ho fa partint d'una proposta que li va fer el Vaticà, que, de forma insòlita, li va oferir fer un viatge a Mongòlia juntament amb el papa Francesc.

Teatre

Un monstruo viene a verme
José Luis Arellano

Arriba al Teatre Apolo de Barcelona l'adaptació teatral de la novel·la de Patrick Ness que Juan Antonio Bayona va portar a la gran pantalla. Explica la història d'en Conor, un nen de 13 anys que cada nit té el mateix malson des que la seva mare va caure malalta. Amb un monstre que se li apareix al jardí, viu diferents aventures, fins que decideix fer front a les seves pors.

Música

Post
Carles Viarnès

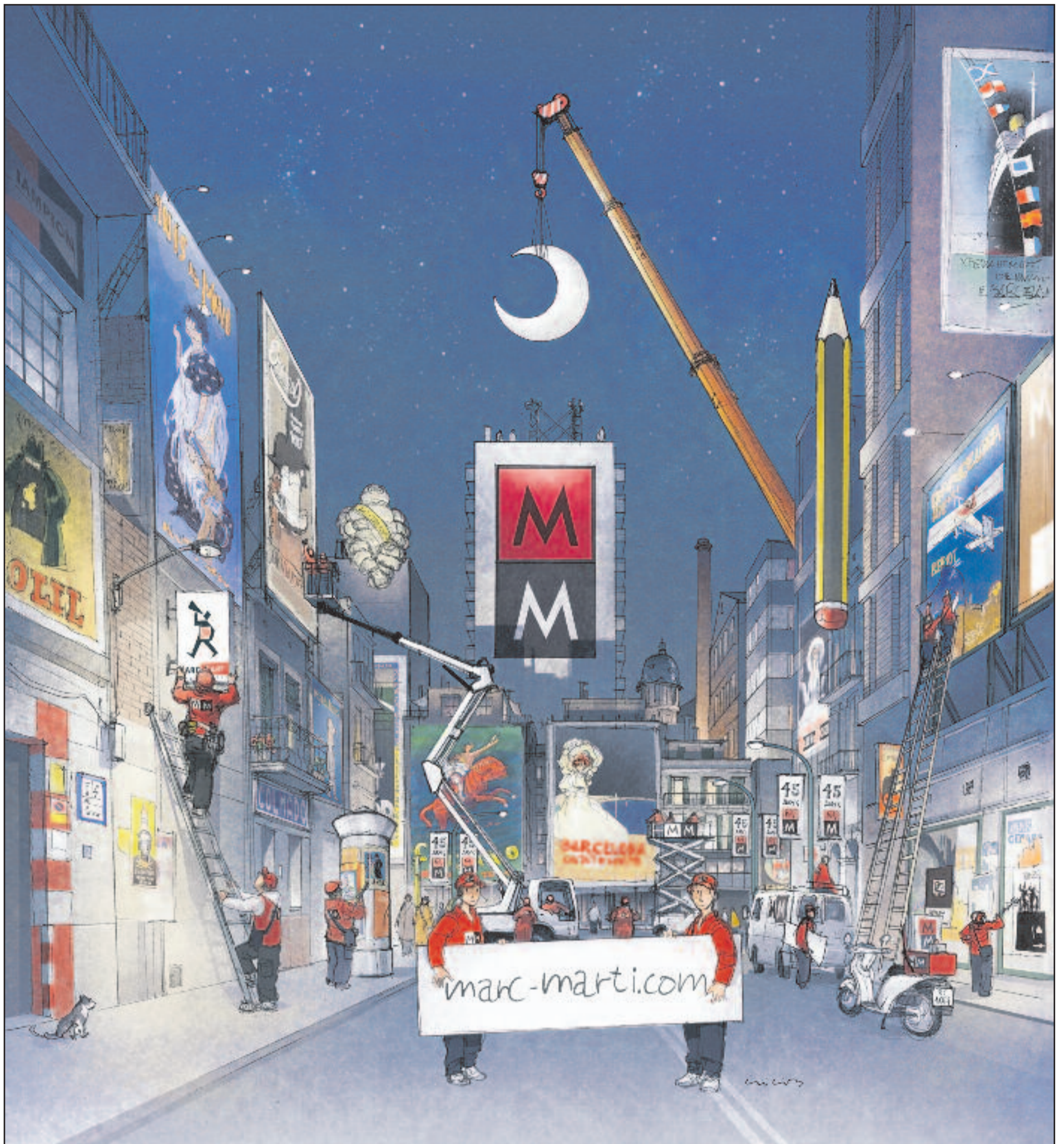
El pianista i compositor Carles Viarnès presenta aquest disc, amb una nova sensibilitat que posa èmfasi en els detalls, el retorn a l'atenció plena i la contemplació. El músic compagina el seu instrument habitual, el piano, amb l'hiperorgue que tants bons resultats creatius li va donar en el seu anterior àlbum, a més de fer servir seqüenciadors i sintetitzadors.

Pelis i sèries

Molt lluny
Gerard Oms

El film narra la història d'en Sergi, que viatja a Utrecht amb la família. Però abans d'agafar el vol de tornada a Barcelona, pateix un atac de pànic i decideix quedar-se a Holanda. Incapaç de donar una explicació lògica als seus, talla el contacte amb el passat. A partir d'aquell moment, haurà de sobreviure sense diners, sense casa i sense parlar l'idioma.

**Som especialistes en Publicitat Exterior, Imatge Corporativa,
Esdeveniments Esportius i Culturals, Comunicació Visual,
Decoració, Exposicions i Street Marketing.**

MARC MARTÍ

BARCELONA MADRID VALÈNCIA

IMPRESSIONEM LES TEVES IDEES

CONSELLS PER VIURE MILLOR

ESTILS DE VIDA

Abans que et cremis, fes això

Foto: Freepik

📌 SALUT LABORAL

Un estudi impulsat per l'UGT revela que gairebé un 40% dels sanitaris presenten nivells molt alts de la síndrome d'estar cremat per la feina, coneguda popularment per la seva terminologia anglesa, *burnout*. L'anàlisi parla només dels treballadors de l'àmbit de la salut, però aquest fenomen afecta molts altres sectors. És evident que la solució implica les estructures de poder de l'empresa, però hi ha algunes coses que podem fer com a treballadors per prevenir alguns d'aquests incendis.

Les principals raons per estressar-se, segons l'informe, són la falta de reconeixement, l'elevat ritme de treball i la falta de suport per part dels supervisors. Tres factors que ben segur es reproduïxen en molts llocs de treball. Per corregir-ho, en primer lloc, hem de fer valdre la nostra feina i recordar totes les tasques que assumim. També podem proposar millores en l'organització, perquè s'adapti millor als ritmes de treball. Finalment, cal demanar el suport que calgui, per escrit i amb bons arguments.

En paral·lel, i per si de cas, els especialistes en *burnout* recomanen aprendre a desconnectar fora de la feina, combinant activitats d'oci i físiques que ens ajudin a apagar els focs interiors.

Les claus

SUPORT

Cal avançar-se a les situacions d'estrès i reclamar ajuda si sentim que les càrregues de feina o les responsabilitats són excessives

ESPORT

Les activitats físiques i l'esport contribueixen a descarregar tensions acumulades al llarg de la jornada laboral

VINCLES

Quedar amb amics o familiars després de la feina ens permet desconnectar de les obligacions i mantenir els vincles afectius

FLEXIBILITAT

En situacions estressants, tant a la feina com a casa, convé organitzar-se d'una forma més natural i flexible

Foto: Freepik

PROMO INICIACIÓ!

Primera classe gratuïta

CLASSES DE TANGO

DIMECRES 19 hs

CLASSES MULTINIVELL

DIMECRES 20 hs

MILONGA

DIMECRES 21 A 00 hs

La Despeinada Tango

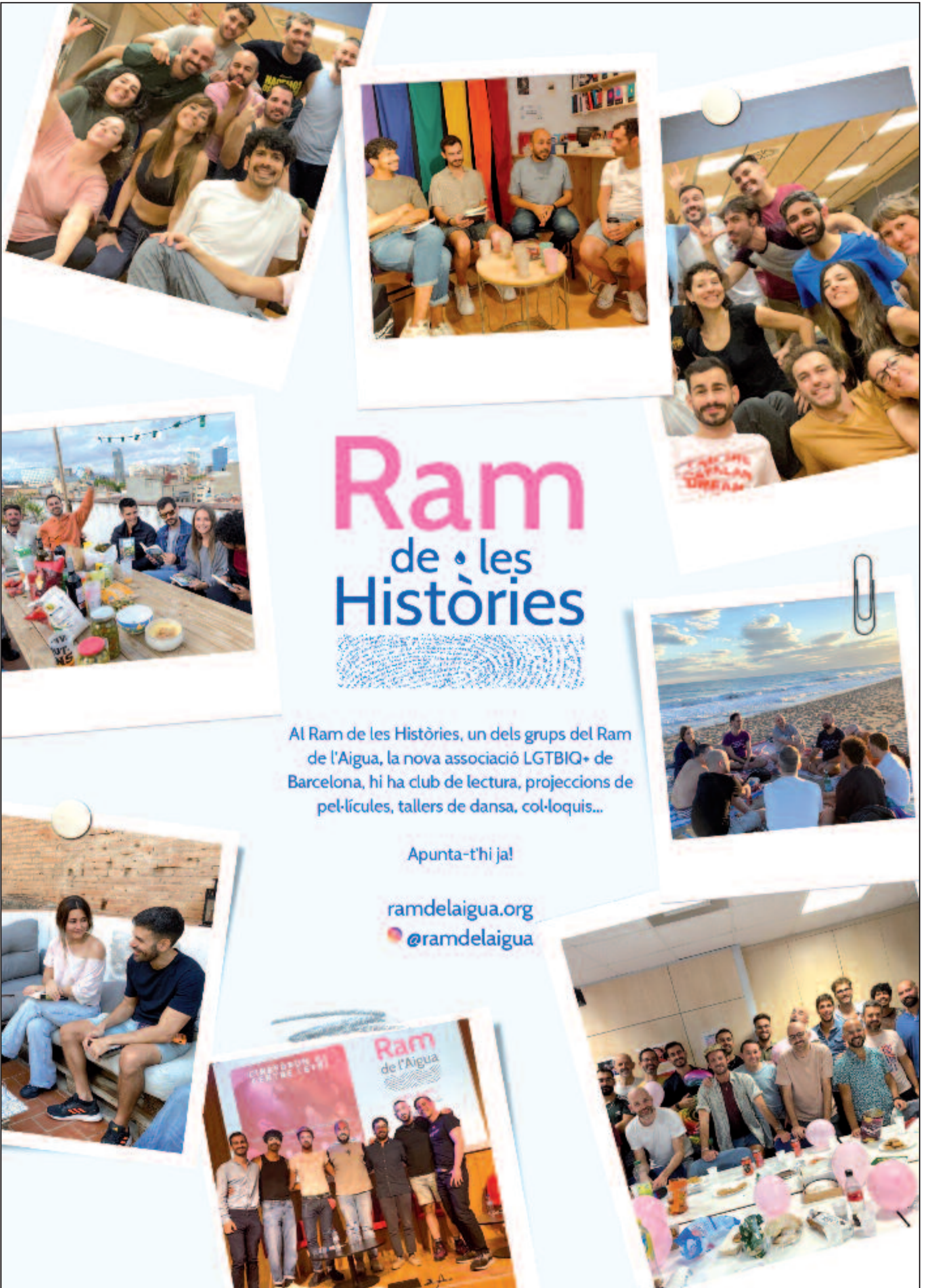
L'E
L'ESTRANGER

www.ladespeinada-tango.com

+INFO 697 64 71 00

C/ Olivera, 55 Poble Sec / Plaça Espanya

Ram de les Històries

Al Ram de les Històries, un dels grups del Ram de l'Aigua, la nova associació LGTBIQ+ de Barcelona, hi ha club de lectura, projeccions de pel·lícules, tallers de dansa, col·loquis...

Apunta-t'hi ja!

ramdelaigua.org
 [@ramdelaigua](https://www.instagram.com/ramdelaigua)

27 D'ABRIL

La Grossa de Sant Jordi

PER BITLLET DE 5€

TOCA QUE TOCA

Loteries de Catalunya

Et toca a tu. Ens toca a tots